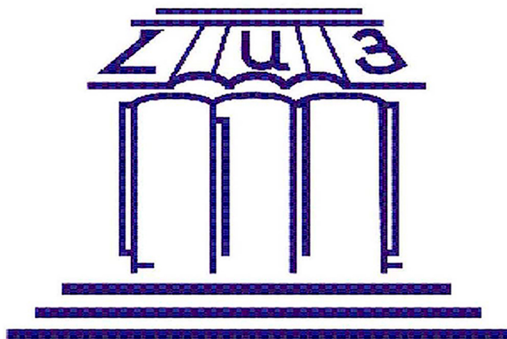

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Մտեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

23647

Ա. Ի. ՖԻՐՍՈՎ

ԳԻՆԸ
цena
10
կոպ.
коп.

ԻՆՁԵ
ԱՇԽՈՐԸ

Թարգ. Մուրադյան

331.8

Ջ-65

ՀՐԱՏԱՐԱԿԶՈՒԹՅՈՒՆ
«ՀՅՈՒՍԻՍԱՅԻՆ ԿՈՎԿԱՍ»

1932

3318

Ա. Ի. ՖԻՐՍՈՎ 32-K
 15 JAN 2010
 A 185
 467

3-65 ԻՆՉ Ե ԱՇԽՈՐԸ

ԿՈՆՏԵՆՏՆԻԹՅՈՒՆՆԵՐՈՒՄ ԱՇԽԱՏԱՎԱՐՁ ԶԻ ԿԱՐՈՂ ԼԻՆԵԼ

Կոլտնտեսությունը խոշոր կոլեկտիվ տնտեսություն է, վորը կազմակերպվում է կամավոր սկզբունքով, մանր գյուղացիական տնտեսությունների և նրանց արտադրության միջոցների ու գործիքների համայնացումով: Տնտեսությունը տարվում է կոլտնտեսականների իրենց աշխատանքով, վորոնք և հանդիսանում են տնտեսության կոլեկտիվ տերն ու անորենը:

Խորհրդային տնտեսությունները տարբերվում են կոլտնտեսություններից նրանով, վոր խորհրտնտեսությունները կազմակերպված են պրոլետարական պետության միջոցներով և նրանց արտադրության ամբողջովին պատկանում է պետության: Կոլտնտեսություններում, ընդհակառակը, կոլտնտվարության ամբողջ յեկամուտը հանդիսանում է կոլտնտեսականների սեփականություն, իսկ նրանց աշխատանքը վարձատրվում է միայն բաշխման յենթակա իրենց տնտեսության յեկամուտից: Կոլտնտեսականների աշխատանքի վարձատրության համար կոլտնտեսությունում ալլ աղբյուրներ չկան:

Կոլտնտեսությունում չի կարող գոյություն ունենալ այնպիսի դրություն, վոր նրա անդամները վարձվեն իրենց սեփական կոլտնտեսության աշխատանքը կատարելու համար: Այդ պատճառով կոլտնտեսականներն իրենց տնտեսության մեջ աշխատավարձ չեն կարող ըս-

6 SEP 2013

23647

տանալ: խորհրդային տնտեսության բանվորներն, ընդհակառակը, պետությունից ստանում են վորոշ կայուն աշխատավարձ:

Կոլտնտեսային անցյալ աշխատանքներից յերևում ե, վոր յերբ կոլտնտեսականները փորձում եյին անցկացնել իրենց մոտ կայուն «աշխատավարձ», տեղի եյին ունենում հաճախ մի շարք թյուրիմացություններ: Կոլտնտեսականները պահանջում եյին վերջնական հաշիվ: Վորպես ուղինակ կարելի յե տալ Տեմրյուկ ռայոնի Ախտանիզովկայի կոլտնտեսությունը, ուր «աշխատավարձը» կոլտնտեսության ստացած ամբողջ յեկամտից 2 անգամ բարձր եր:

Անգիտակից կոլտնտեսականները պահանջում եյին, վորպեսզի նրանց տրվեր վերջնական հաշիվ՝ վորոշված «աշխատավարձով»: Նրանք վարչությունն ասում եյին՝ «մեր դործը չի, վոր բերքը վատ ե, մեզ մեր հաշիվ տվեք»:

Կուլակներին հենց այդ եր հարկավոր: Նրանք իրենց գործակալների, կորգիչների և ծուլյերի միջոցով չքավորության պաշտպանի դիմակի տակ պահանջում եյին, վորպեսզի այդպիսի հաշիվ տեսնելով ծախվի կոլտնտեսության գույքը, և այդպիսով աշխատում եյին թուլացնել կոլտնտեսությունը:

ԱՇԽՈՐԸ, ՎՈՐԴԵՍ ԱՇԽԱՏԱՆԷԻ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՊԱՅՄԱՆԱԿԱՆ ՄԻԱՎՈՐ

Կոլտնտեսությունները շուտով հասկացան, վոր կոլտնտեսության մեջ աշխատավարձ սահմանելն անկարելի յե և վոր անդամների աշխատանքը պետք ե վարձատրել ի հաշիվ բաշխման յենթակա կոլտնտեսային յեկամուտներից: Բայց նրանք չունեյին բավականի փորձառություն, թե ինչպես ավելի ճիշտ կարելի յե բաժանել յեկամուտները:

Կոլտնտեսություններից մի քանիսը յեկամտի բաշխումը կատարում եյին ըստ անդամների աշխուրների, վորը ուներ յերկու ամենաֆախափար բացեր:

Առաջին բացը՝ այդպիսի բաժանման ժամանակ կոլտնտեսականը, աշխատելով թեթև աշխատանքի վրա, ստանում եր այնքան վարձատրություն, վորքան և ծանր աշխատանք կատարողը. վորակյալ աշխատողները (դարբիններ, վարպետներ, մեքենավարներ և այլն) ստանում եյին այնքան, վորքան ձի քշողը, պահապանը և այլն: Այդ պատճառով բոլորը խուսափում եյին ծանր աշխատանքից և վոչ վոք չեր ուզում իր կվալիֆիկացիան բարձրացնել, ամեն մեկն ուզում եր կատարել թեթև աշխատանք:

Յերկրորդ բացը՝ կայանում եր նրանում, վոր այդ սխտեմը հնարավորություն եր տալիս ծուլյերին վոչինչ չանելով ստանալ այնքան, վորքան բարեխղճորեն աշխատող կոլտնտեսականը:

Այդ բացերի շնորհիվ թուլանում եր կոլտնտեսությունում աշխատանքային դիսցիպլինան, վոչ վոք չեր շահագրգռված բարեխղճորեն աշխատելու, իսկ կուլակը հանգամանքից ոգտվելով փորձում եր կոլտնտեսականների հետամնաց մասին համոզելու, վոր կոլտնտեսությունում աշխատելն անհնար ե:

Դասակարգային թշնամով կոլտնտեսային շինարարության տեմպերն արգելակելու այդ փորձերը չհաջողվեցին: Առաջավոր կոլտնտեսություններն իրենց փորձով հաստատեցին, վոր այդ բոլոր ֆախափար պակասությունները կամ բացերը վերացնել (կարելի յե միայն կոլտնտեսային յեկամտի ճիշտ բաշխումով, այսինքն՝ կատարած աշխատանքի քանակի և վորակի համաձայն:

Հարց ե ծագում: Ապա ինչպես կարելի յե հաշիվ տանել կատարած աշխատանքի քանակն ու վորակը:

Կատարած աշխատանքի քանակն ու վորակը կարելի յե հաշվել այսպես. քանի՞ հեկտար ե վարել կոլտն-

2 6/186-67

տեսաւարը, ինչքան ե հնձել, քաղհանել և այլն: Նույն-
պես կարելի յե հաշվի առնել և կատարած աշխատանքի
վորակը: Սակայն այդ բաւական չե: Բացի դրանից,
անհրաժեշտ ե նույնպես և գնահատել կոլտնտեսականնե-
րի աշխատանքը թե վորակի և թե քանակի տեսակետից:

Որինակ՝ 5 հեկտար լճի, թե 10 հեկտար վատ վար
ե կատարել: Անցյալում մի շարք կոլտնտեսութիւններ
աշխատանքի քանակը և վորակը գնահատում եյին դրա-
մով, այսպես ասած «պայմանական» ռուբլիով: Այս սիս-
տեմի աշխատանքի վարձատրումն սնեցավ նույն հետե-
վանքը, ինչպիսին եր «կայուն» աշխատավարձը: Հետա-
մնաց կոլտնտեսականները և կորզիչները կուլակի թե-
լադրանքով պահանջում ելին աշխատավարձը վճարել
փողով, դրա համար ել անհրաժեշտութիւն զգացվեց
աշխատանքի հաշվառման համար պայմանական միավոր
սահմանել, վորը պետք ե արաահայտեր աշխա-
տանքի ճիշտ գնահատումը: Այդպիսի պայմանական մի-
ավորն աշխորն ե, վորի համաձայն և պետք ե բաշ-
խել կոլտնտեսային ընդհանուր յեկամուտը կոլտնտե-
սականներին:

ԳՈՐԾԱՎԱՐՁԸ ՎՃՌԱԿԱՆ ՈՂԱԿ Ե ՀԱՆԳԻՍԱՆՈՒՄ ԿՈՒՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՉԱԿԱՆ-ՏՆՏԵՍԱ- ԿԱՆ ԱՄՐԱՊՆԴՄԱՆ ԳՈՐԾՈՒՄ

Թեև կոլտնտեսութիւններում անցյալում աշխատան-
քի հաշվառքը կատարվում եր աշխորերով, բայց առանց
աշխատանքի վորակն ու քանակը նկատի առնելու, այ-
սինքն՝ աշխատանքը գնահատվում եր որավարձով: Գնա-
հատելու ձևը համարյա չի տարբերվում վերևում ասված
բաշխման վնասակար սիստեմից:

Այդ մասին հողժողկոմ ընկ. Յակովլեվը խորհուրդ-
ների 6 ըդ համագումարում ասում ե՝

«Դաշտային աշխատանքների ամենայեռուն մոմեն-
տին որավարձով աշխատող կոլտնտեսականները քնից

վեր եյին կենում առ. ժամը 8-ին, դրանից հետո նրանք
ժամերով պայմանավորվում եյին հարեանների հետ, ձիանը
ման գալիս, գուլթանը սարքում, յերկաթալարը վորորում
և դաշտ գուլթա գալու պատրաստ լինում այն ժամա-
նակ, յերբ ըստ միջակ գյուղացու հին ոովորության,
արդեն ձաշի նստելու ժամանակ ե:

Մարդը գալիս եր աշխատանքի 1—2 ժամով, նրան
աշխոր եյին գրում, մյուսը գնում եր կոլտնտեսության
վարչութիւն, ամբողջ որն այնտեղ թափառում, նրան
և աշխոր եյին գրում:

Այդպիսի վերաբերմունք դեպի աշխատանքը տեղի
յեր ունենում այն պատճառով, վոր աշխորը գրվում եր
վոչ թե կատարած աշխատանքի, այլ նրա պրոցեսսին
ներկա լինելու համար: Այս յերևույթը հնարավորութիւն
եր տալիս ծուլներին և կորզողներին չաշխատելով կամ
վատ և քիչ աշխատելով ստանալ այնքան աշխորեր,
հետեաբար և յեկամուտ, վորքան բարեխիղճ աշխատող
կոլտնտեսականը: Այդ հիմունքներով աշխորերի որա-
վարձով գնահատելու հաշվառման ձևը կոլտնտեսու-
թիւններում պետք ե արմատապես և ամենավճռակա-
նությամբ վերացնել:

Աշխորերը պետք ե հաշվի առնել միայն փաստորեն
կատարած աշխատանքի համաձայն, անպայման նկատի
ունենալով և հաշվի առնելով նրա քանակը և վորակը:
Որինակ՝ մի հեկտար վարի, տափանելու, ցանելու, մի
ցենտներ ցորեն մաքրելու և այլն վորակը հաշվի պի-
տի առնվի, թե տվյալ աշխատանքը ինչպես ե կատար-
ված, վնտ թե լավ: Յեթե վարը կատարված ե վատ,
ապա աշխորերը պիտի պակասեցնել կամ պահանջել
կոլտնտեսականից իր կատարած աշխատանքի բացերը—
թերութիւնները վերացնի:

Նույնը պետք ե կատարել և այն դեպքերում, յերբ
դաշտը վատ ե տափանված և այլն:

ԳՈՐԾԱՎԱՐՁԸ ԶԻ ԿԱՐՈՂ ԼԻՆԵԼ ԱՌԱՆՑ ԱՐՏԱԴՐԱՆՔԻ ՆՈՐՄԱՅԻ

Գործավարձային աշխատանքը կոլտնտեսություններում կարելի չէ կազմակերպել միայն այն դեպքում, յերբ ամբողջ աշխատանքները ճիշտ գնահատված կլինեն ըստ աշխորերի, և յեթե յուրաքանչյուր աշխատանքի համար սահմանված լինեն աշխատանքի նորմաներ:

Ճիշտ գնահատել աշխատանքը աշխորերով, դա նշանակում է այն գործը, վորը պահանջում է ավելի աշխատանք, պետք է գնահատվի ավելի աշխորերով: Որինակ՝ մեկ հեկտար հող վարելու համար պահանջվում է ավելի աշխատանք, քան մեկ հեկտար տափանելու վորպեսզի մեկ հեկտար արևածաղիկ քաղհանվի, պահանջվում է ավելի աշխատանք, քան մեկ հեկտար վարի համար և այլն: Հետևաբար այդ աշխատանքները պետք է գնահատել տարբեր քանակի աշխորերով: Աշխատանքի ճիշտ գնահատման համար պետք է նախորոք սահմանել, թե մի որում ի՞նչ աշխատանք, ի՞նչքան կարելի չէ կատարել: Որինակ՝ որական յերկխոփանի գութանով փափուկ հողամասում 4 ձիով, 12 սանտիմետր խորությամբ կարելի չէ վարել 1,6 հեկտար, իսկ մեկ խոփանի գութանով 3 ձիով նույն խորությամբ՝ մեկ հեկտար:

Յերկխոփանի թեթև տափանով, 2 ձիով մի որում 6 հեկտար, իսկ ձեռքով մեկ հեկտար արևածաղիկ քաղհանելու համար (ըստ հողի հարմարության) անհրաժեշտ է 5—10 մարդ և այլն:

Վերոհիշյալը կոչվում է արտադրանքի նորմա:

Այն գործերը, վորոնք պահանջում են ավելի աշխատանք, որինակ, արեւածաղիկ քաղհանելը մեր որինակում պետք է գնահատել աշխորերի քանակով, և ընդհակառակը, այն գործերը, վորոնք քիչ աշխատանք են պահանջում, ըստ այնմ պետք է քիչ աշխորերով ել գնահատել: որինակ, տափանելը և այլն:

Արտադրանքի նորմաները անհրաժեշտ են նաև աշխատանքը ճիշտ կազմակերպելու տեսակետից. որինակ, աշխատանքը, վորը պահանջում է միայն հինգ հոգի, չպետք է ուղարկել տասը: Այս նորմաները պետք է մշակել բոլոր տեսակի և վորակի աշխատանքներն ի նկատի ունենալով և ամբողջ մեկ տարվա համար:

Նախ քան սեզոնային աշխատանքներ (դարնանացանքսը, հունձը և այլն) սկսելն, արտադրանքի նորմաները պետք է ամենախիստ կերպով ճշտել (բազմակողմանի քննելուց հետո) այնպես, վոր նրանք համապատասխանեն տեղին: Որինակ, կոշտ և մոլախոտերով ծածկված հողամասերի նորմաները պետք է քիչ լինեն, քան փափուկ և մաքուր հողամասերում: Այդ բոլոր դեպքերում նորմաները պետք է սահմանել, հիմք ընդունելով վլավ հարվածային կոլտնտեսականների արտադրանքը, որոնք աշխատում են բարեխղճորեն, այն հաշվով, վորպեսզի նրանց հետևեն նաև հետամնաց կոլտնտեսականները:

ԲՈԼՈՐ ԱՅԽԱՏԱՆՔՆԵՐԸ ԲԱԺԱՆԵԼ ԽՄԲԵՐԻ

Աշխատանքն աշխորերով գնահատելու համար միայն արտադրանքի նորմաները դեռ բավական չեն: Արտադրանքի միատեսակ նորմաների դեպքում կարող է պատահել, վոր վորոշ գործեր չեն պահանջում ֆիզիկական ուժի ավելի ծախսում, իսկ մյուս, ինքնըստինքյան ծանր աշխատանքները, բացի դրանից, պահանջում են նաև վորոշ փորձառություն: Որինակ՝ տափանելու գործը կարելի չէ հանձնարարել ամեն մի շարքային կոլտնտեսականի, միջնգեռ ցանքսի համար անհրաժեշտ է վորոշ չափով վորակյալ և ուրիշ աշխատանքներում կոփված կոլտնտեսական:

Հետևապես գործավարձային աշխատանքի գնահատականը պետք է սահմանել նրա դժվարությունը և և պահանջվելիք վորակը ի նկատի ունենալով:

Անցյալ 1931 թվին կոլտնտեսություններում աշխատանքները բաժանվում էին հետեւյալ խմբավորումների.

1) Թեթեւ, 2) միջակ, 3) ծանր, և 4) վորակյալ աշխատանքների՝ հետեւյալ գնահատականներով.

I խումբ = 0,75 կամ $\frac{3}{4}$ աւելու.

II » = 1 ավելու »

III » = 1,25 կամ $1\frac{1}{4}$ »

IV » = 1,5 կամ $1\frac{1}{2}$ »

Աշխատանքի այդ տեսակ խմբավորումների բաժանման սխալը և պակասությունը յեղել է նրանում, վոր մշտական, բայց թեթեւ գործերում աշխատողները ստացել են ավելի աշխատավարձ, քան դաշտային և ծանր աշխատանքներում:

1932 թ. սահմանված է աշխատանքների հինգ խմբակ, վորոնք և առաջարկվում են կոլտնտեսականներին:

I խումբ.— Թեթեւ աշխատանք, վորի արտադրանքը գնահատվում է 0,5 կամ $\frac{1}{2}$ աշխոր, վորոնք են՝ պահապաններ, անտառապահներ, հեռախոսակներ, հավաքարներ, կառապաններ ու ցրիչներ, սայլապաններ (առանց բեռ բառնալու և ցուցարկելու) և այլն:

II խումբ.— Միջակ 0,75 կամ $\frac{3}{4}$ աշխոր. վորոնք են՝ ձիերով փոցխողներ, խոհարարներ, կեղեվել (կլայեկչիներ), հացահատիկ (թիլով) խառնողներ, մանկական դայակներ, ջրկիրներ, կշռարներ, հաշվետարներ, գործավարներ, պահեստապետներ և այլն:

III խումբ.— Ծանր աշխատանք 1 (ամբողջ) աշխոր. վորոնք են՝ դաշտում բանջարեղեններ հավաքողներ, դասավորողներ, արմատապտուղ հավաքողներ և քանդողներ, քաղհան անողներ և կարողներ, բուկ լցնողներ, կուլտիվատորի վրա աշխատողներ, դեզեր ցրողներ, հնձվորներ, վար անողներ, մեքենայով ցանողներ, սերմ դտողներ, ծանր բեռներ թափող և բարձրողներ, կայսերի վրա աշխատողներ, խուրձեր կրող և քանդողներ, հարզ (СОЛОМА) հավաքողներ, պարկ կրողներ, յեզիպ-

տացորեն և արեվածաղիկ հավաքողներ, սածիլ տնկողներ և այլն:

IV խումբ.— Ծանր և փորձառություն պահանջող աշխատանքներ = 1,25 կամ $1\frac{1}{4}$ աշխոր, վորոնք են՝ ծառաբների արմատահան անողները, ջրհոր փորողներ, բամբակ հավաքողներ, ծխախոտ հավաքող և թելող, ճակնդեղ քանդող ու մաքրող, արեվածաղիկ ծեծող, սոյի և գենազերչակ հավաքող, սիրոսի կտրող, հնոցպաններ և այլն:

V խումբ.— Վորակյալ աշխատանք = 2 (ամբողջ) աշխոր, վորոնք են՝ կոմբայնավարներ, մեխանիկներ, ավագ տրակտորիստներ, մեքենավարներ և վոչ վարձու կոլտնտեսության անդամ ուսում ունեցող մասնագետներ, գյուղատնտեսներ, արգելւյծներ, բանջարաբույծներ, մեղվաբույծներ, գոռտեխնիկներ, ճագարաբույծներ և այլն:

Վերոհիշյալ աշխատանքի խմբավորումներից ոգտրվելով, կարելի յե հեշտ կերպով սահմանել գործավարձային աշխատանքն աշխորերով:

Որինակ. իմանալով վոր գութանավարի աշխատանքը վերաբերում է III-րդ խմբին, վորի նորման փափուկ հողամասում 2 խոփանի գութանով կազմում է 1,6 հեկտար, ապա ձիու որական նորման գնահատվելու յե մեկ աշխորով, այսինքն $1:1,6=0,62$.

Վերցնենք մի ուրիշ որինակ. յերկողականի տափանի նորման մեկ որում = 6 հեկտար է, իսկ տափանելու գործը վերաբերում է աշխատանքի 2-րդ խմբին, վորը գնահատվում է 0,75 կամ $\frac{3}{4}$ աշխորով: Տվյալ դեպքում 1 հեկտար տափանիչը գնահատվում է 0,13 աշխորով, այսինքն $0,75:6=0,13$:

ԳՈՐԾԱՎԱՐՁՆ ԱՌԱՆՑ ՀԱՇՎԱՌՄԱՆ ԱՆԿԱՐԵԼԻ ՅԵ

Հաճախակի ասում են «փողը հաշիվ է սիրում»: Այդ նշանակում է, վոր հարկավոր է փողը ճիշտ հաշ-

Գործող տոմ ԹՎ ՅՎ	Սելեկտորների տեղակայումը: Ազգանուն, անուն և հայրանուն	Որվա կատարված աշխատանքի քանակը հեկտարներով					Աշխատողի թիվը հիշողությամբ	Աշխատողի ընկերություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Աշխատողի տեղություն	Ա
------------------	---	--	--	--	--	--	----------------------------	-----------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---

28611

58/6

32-К
СН 435

1181

807

1181

На армянском языке

А. И. Фирсов

ЧТО ТАКОЕ ТРУДОДЕНЬ

И-во „СЕВЕРНЫЙ КАВКАЗ“

ԳՐԱԳՈՒԼԵՐՈՍԷՐ

ԽՈՍՏՈՎ-ԴՈՆ, ՄՈՍԿՈՎԱՆ ՓՈՂ, 53

ԳՐԱԿԵՆՏՐՈՆ (ԿՆԻԳՈՑԵՆՏՐ)